BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In Romania 6 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.169/939

Nr. 296 Duminică 27 Octombrie 1940
10 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

SCRISUL ROMÂNESC

Comunicatul subsecretariatului de stat al presei și propagandei, cu privire la editarea cărților scrise ori traduse de evrei în limba română, face parte din șirul măsurilor cerute de mult de naționalismul prevăzător, în domeniul hranei sufletești oferită publicului românesc.

Părea dela început surprinzătoare râvna unor oaspeți nepoftiți să „cultive" și să „îndrumeze" nu pe conaționalii lor, nu în limba lor maternă, ci pe fiii gazdei ospitaliere, în limba acestora. Dece nu scriau în limba părinților lor, dece nu întrebuințau această râvnă în diriguirea sufletească a coreligionarilor lor, niciodată n'au lămurit-o cei cari picurau zi cu zi otrava în sufletele celor nepregătiți.

Fie traducători ai lucrărilor triviale, — interzise în țările de origină ale autorilor, — fie cei cari dădeau poporului român lecții zilnice în toate domeniile, ei nu apăreau cu numele lor adevărate, ci ascunse cu grije la adăpostul unor pseudonime creștinești și chiar voevodale.

Oameni de seamă ai țării, scriitori români de mare talent, artiști, cercetători ori savanți, dacă își afirmau convingerea că un popor nu poate fi condus cu dragoste adevărată decât exclusiv de fii săi erau puși imediat la „index" de cei cari aveau în mână presa, editura, colportajul și librăriile.

Nicio manifestare publică a tuturor acestora nu era înserată, numele lor nu era pomenit, lucrările lor nu erau editate, iar dacă erau tipărite la vreo instituție românească, puține erau librăriile care să consimtă să le pună în vânzare.

Acest esclusivism intolerant într'o țară a cărei îngăduință era proverbială, această exagerare care biciuia mândria și demnitatea unei națiuni care se socotea dominantă, a provocat reacțiunea firească mai mult decât orice altă acțiune de redeșteptare a sentimentului naționalist.

Lipsa de măsură și de tact a pretinșilor intelectuali nearieni, cari își arogau dreptul de a fi, ei, oaspeții, dascălii unui popor matur, a cărui singură slăbiciune era o nepăsătoare generozitate, a fost cauza adevărată a consecinților pe care azi le suportă și acea clasă de evrei — muncitori, intelectuali, ori negustori — care trăia cuminte în mijlocul societății românești din regatul vechi.

Această atitudine, care nu poate fi comparată cu aceea din România mică, numărul lor mereu crescând datorit imigrațiunii din alte țări unde erau socotiți „indezirabili" au dus la situația insuportabilă cu tot cortegiul ei de măsuri dictate de o strictă legitimă apărare.

Mai ales în domeniul spiritualității, de care depinde pregătirea sufletească a generațiilor ce se succed, un neam nu poate lăsa lucrurile la voia întâmplării, nu poate îngădui ca semănătorii de rea credință să arunce germenii dizoluțiunii, deviării morale și naționale, dizlocării sentimentelor tradiționaliste, adânc înrădăcinate în familiile ce de veacuri trăesc pe aceleași meleaguri, în frica lui Dumnezeu și a legilor.

Stăvilind invadarea scrisului românesc de către cei cari nu cunosc nici rostul, nici sfințenia ideei de patrie, determinăm pe nearieni să se ocupe de limba, de aspirațiile și de religia neamului lor, interzicându-le însă orice amestec în îndrumarea, în cultivarea, în tipărirea și în răspândirea culturii românești, care, formând baza conștiinții noastre naționale, nu poate porni decât esclusiv dela românii etnici.

CELE DOUĂ DOCTRINE DE RĂZBOI

ACȚIUNEA OFENSIVĂ A AVIAȚIEI ȘI REZULTATELE SALE DE PÂNĂ ACUM

de R. SEIȘANU

Până la încheerea armistițiului dintre Germania și Franța, cea dintâi a aplicat doctrina de război bazată pe colaborarea tuturor armelor și deci pe convergența acțiunii lor ofensive.

In campania din Polonia, aviația germană a cooperat strâns și în continuitate cu armata de uscat, izbutind să domine aerul încă din primele zile ale ostilităților și să ușureze considerabil acțiunea ofensivă a trupelor de uscat, care au înaintat cu repeziciune și au atins obiectivele fixate, până la obținerea victoriei de pe Vistula-Bug.

In campania din Norvegia, ca și în acea din occident, întreprinsă împotriva Olandei, Belgiei, Franței și Marei Britanii, aceeași doctrină a fost aplicată cu rezultatele cunoscute.

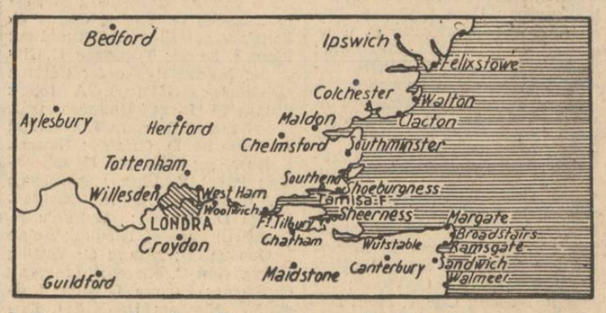

I. Regiunea Londra—Tamisa și coasta de sud-est a mării Nordului

Aviația de bombardament germană, — ajutată de aviația de vânătoare, de observație și de recunoaștere, — a distrus numeroase aerodromuri, noduri de comunicații, centre vitale de aprovizionare și industriale și a cauzat pierderi severe adversarilor în toate armele lor. Grație acelei doctrine, aviația a contribuit într'o largă măsură la desfășurarea rapidă a operațiilor de uscat și la câștigarea victoriei.

După sfârșitul campaniei din Franța s'a pus în aplicare o altă doctrină de către comandamentul german: acțiunea ofensivă independentă a aviației împotriva Marei Britanii.

Această acțiune nu poate să aibă ca rezultat imediat de cât distrugerile efectuate de bombele și torpilele avioanelor, lansate asupra diferitelor regiuni și centre vitale — ca Londra, Liverpool, Manchester —; ca și asupra obiectivelor cu caracter militar, sau industrial: instalațiuni portuare, aerodromuri, noduri de comunicații, uzine, etc.

Firește că teritoriul Angliei prezintă un obiectiv de primul ordin, din punctul de vedere militar și industrial, pentru acest gen de operațiuni, căci pe un spațiu relativ puțin întins sunt numeroase centre vitale.

Din cauza concentrării în anumite regiuni a industriilor ce sunt în legătură cu războiul și a instalațiilor militare, sau portuare, aviația germană are la dispoziție un ansamblu de obiective importante.

Cele mai însemnate regiuni cu centrele vitale militare, industriale și portuare sunt: sectorul Londra cu zona Tamisei; regiunile Bristol; Cardiff-Newport; Birmingham; Liverpool - Manchester-Hull; Sheffield; Middlesbrough - Newcastle; Edinburgh-Glascow.

Dintre aceste regiuni „vulnerabile" cele mai expuse atacurilor aviației germane sunt cele dela sud și centru, — în deosebi sectorul Londrei cu zona Tamisei, care formează centrul vital al Angliei cel mai important și sensibil.

(Continuare in pag. 2-a)

IN MUNȚII FĂGĂRAȘULUI

Vedere de pe platoul Podurile spre Vârful Surul

NOUL MINISTRU AL JAPONIEI LA BUCUREȘTI

Tokio, 24 (Rador). — *Se anunță din isvor oficios că d. Kiyoshi Tsutsumi, prim-secretar al ambasadei Japoniei în Franța, a fost numit ministru al Japoniei la București.*

Deasemenea, d. Tashitaka Okubo, șeful departamentului suprem al Oficiului acordurilor din ministerul de externe, a fost numit ministru la Budapesta.

D. HIMMLER A PLECAT LA BERLIN

Barcelona, 24 (Rador). — Joi înainte de amiază, d. Himmler, șeful poliției germane, a plecat la Berlin.

Contele Mayalde, șeful poliției spaniole, l-a salutat la plecare.

INSPECȚIILE D-LUI GENERAL ANTONESCU IN PIAȚA OBOR

CE A CONSTATAT CONDUCĂTORUL STATULUI

D. General Antonescu inspectând la 23 Octombrie piața Obor, depozitul de lemne al primăriei și atelierul de reparații al Sectorului III, a constatat:

LA PIAȚA

Murdărie, neregulă, desordine;

Variație de prețuri la aceleași alimente de aceiași calitate.

Speculanți neomenoși cari continuă a întrebuința vechile procedee pentru a ocoli măsurile luate de autorități și vigilența lor cu scopul de a stoarce în mod sălbatec sângele populației sărace;

Unii dintre aceștia aveau 1 nume și capete de străini.

Lipsă aproape totală de ceapă, datorită faptului că recolta este excesiv de rea calitativ și mai ales cantitativ. Sunt însă în această privință tratative în curs pentru a se aduce din Bulgaria.

LA DEPOZITUL DE LEMNE

Drumul de aci într'o stare oribilă;

Depozitul aproape plin de lemne;

Desordine;

Clădiri începute cari au costat bani mulți și greu strânși, sunt părăsite înainte de a fi terminate;

O pletoră de funcționari cari nu fac aproape nimic;

un medic veterinar care are de îngrijit numai 18 cai; telefonist special, deși această funcțiune o poate îndeplini singur șeful depozitului; grădinari cari nu au ce face, etc.

LA ATELIERUL SECTORULUI

O incurie, o murdărie și dezinteresare totală, și a celor de jos și a celor de sus;

Atelier de tâmplărie cu maeștrii fără unelte și fără un control al randamentului muncii pentru care sunt plătiți, randament care este nul;

Atelier de fierărie care stă, fiindcă de o lună cere cărbuni și nimeni nu-i dă.

Insfârșit o groasnică delăsare care dezarmează cea mai inflexibilă voință de îndreptare.

D. General Antonescu a arătat primarului că situația se datorește șefilor de servicii, cari sunt încă în starea de inerție în care i-a aruncat o administrație desordonată și o toleranță criminală practicată de generații și agravată în ultimii zece ani. D-sa i-a cerut să curețe primăria de toate aceste elemente, fiindcă răul este incuibat.

Dacă de acolo ar pleca energia și priceperea, inițiativa și conștiința, jos nu ar fi incurie și jaf.

FUEHRERUL S'A INTÂLNIT CU MAREȘALUL PETAIN

Londra, 24 (Rador).— Agenția „Reuter" anunță:

O știre dată publicității de agenția oficială germană de informații declară că Fuehrerul a întâlnit pe mareșalul Pétain, pe teritoriul francez, în cursul zilei de Joi.

Intrevederea a avut loc în prezența d-lor von Ribbentrop și Laval.

CUTREMUR IN ITALIA

Milano, 24 (Rador). — *In regiunea alpină și pe coasta Fescara s'a simțit Joi dimineață spre ora 6 un cutremur de pământ.*

Cutremurul a durat câteva secunde și a fost de forma ondulatorie.

Nu sunt pagube. Un cutremur mai slab fusese înregistrat la ora 3.

Puternice formațiuni germane au atacat Anglia

Berlin, 25 (Rador). — **Formațiuni germane de aviație, mai puternice ca de obiceiu, și-au luat sborul, Joi seara spre a ataca Londra.**

Activitatea comisiunilor de anchetă de pe lângă președinția Consiliului de miniștri și ministerul de justiție

Ministerul de justiție comunică:

Comisiunea pentru revizuirea proceselor politice și sancționarea magistraților vinovați a audiat în ziua de 23 Octombrie 1940 pe d. colonel magistrat Zeciu Vasile, care va fi audiat în continuare la 29 Octombrie 1940.

Comisiunea a mai audiat în ziua de 24 Octombrie 1940 pe d. maior în rezervă Damian Friediric, după care a fost audiat în continuare d. lt. colonel Dan Pascu.

*

Comisiunea pentru controlul acordării și întrebuințării devizelor de Banca Națională a României a ascultat ca martori în ziua de 23 Octombrie a. c. pe d. G. Leonte, inspector general la B. N. R. și pe d-na Ana C. Naumescu.

NOUI CONCENTRĂRI DE TRUPE LA FRONTIERA DINTRE SIAM ȘI INDOCHINA FRANCEZĂ

Tokio, 24 (Rador). — Agenția „Domei" reproduce știri din presa siameză (Thai), care arată că noui concentrări de trupe au fost făcute și noui instalații de apărare au fost așezate la frontiera dintre Thai și Indochina Franceză, cu deosebire în partea de sud-est.

După aceste știri, avizouri, torpiloare și submarine staționează în Golful Siamului, foarte aproape de apele teritoriale thailandeze.

La Cambodge, s'au produs ciocniri între soldații anamiți și soldații marocani, fiind victime de ambele părți. Orașul Pnompenh, capitala Cambodgelui, este ocupată de revoluționari și populația a fugit în mare parte.

IN PREAJMA VIZITEI LA ROMA A CONDUCĂTORULUI STATULUI ROMÂN

Invitația pe care Ducele Mussolini a adresat-o Generalului Antonescu de a veni la Roma, promite o nouă eră în relațiile României cu Italia.

Conducătorul statului român, acceptând invitațiunea, va avea astfel un fericit prilej de a fi acolo, în cetatea latinității, interpretul adevăratelor sentimente românești, cari, cu toate vicisitudinile vremii, cu toată vitregia unor aparențe politice, cu toate profundele erori ce s'au făcut în politica internațională erori la cari au participat și guverne românești și cari, au creiat în Italia un sentiment de reală amărăciune, izvor de atitudini politice cari desigur nu s'ar fi produs — și în ciuda unei prea îndelungate persistente pe calea erorilor, au rămas aceleași, sincere și de prietenie față de poporul italian.

Politica României față de Italia a fost, neclintit, o politică de leală prietenie. Legăturile de sânge, legături sfințite prin sacrificiile comune din războiul de întregire, au apropiat și mai mult cele două popoare și au dat politicei lor reciproce, un caracter de permanentă solidaritate, în vremuri grele ca și în vremuri bune, care a fost totdeauna înțeleasă de conducătorii celor două țări.

A trebuit să survină însă acea ideologie geneveză care, transpusă pe planul practic pentru prima oară, a sacrificat interesele reale și imediate ale civilizații și ale păcei europene unor interpretări academice a unor articole de statut lipsite de eficacitate tocmai prin rigiditatea lor. A survenit grava eroare a sancțiunilor la care, guvernul român dintr'un exces de supunere față de Ligă și dintr'o insuficientă prevedere a viitorului, a aderat.

Sentimentul țărei a fost însă ostil acestei politici. Și noi, în acest ziar, am arătat de repetate ori ce greșală s'a făcut prin aderarea la sancțiuni și prin nerecunoașterea la timp a Imperiului Italian.

Sunt erori cari lasă urme— dar cari, în nici un caz nu trebue să formeze în istoria raporturilor dintre două țări surori, capitole definitive.

Sperăm că acest lucru este înțeles azi și la Roma și la București. Intre Italia și România trebue să reînvie acea încredere reciprocă pe care s'au întemeiat totdeauna legăturile dintre ele.

Aceasta este voința întregului popor român și invitațiunea adresată de Duce, Conducătorului Statului român, îndreptățește credința că aceasta este și dorința poporului italian.

ȘEDINȚA SECRETĂ A CAMEREI LORZILOR

Londra, 24 (Rador). — La terminarea ședinței secrete a Camerei Lorzilor care a avut loc Joi s'a dat următoarea declarațiune: „Camera Lorzilor a ținut ședință secretă; dezbaterile au avut de obiect apărarea aeriană a țării".

Declarația a fost făcută de ministrul aerului.

O PRECIZARE IN PRIVINȚA SALARIILOR MEMBRILOR INVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

Președinția consiliului de miniștri comunică:

Dispozițiunile art. 16 din Decretul-Lege Nr. 3566, — prin care se prevede că salariile membrilor învățământului superior cari exercită o profesiune liberă pot fi reduse, — au un caracter provizoriu și urmăresc ajutorarea studenților refugiați și săraci, prin economiile astfel realizate.

D. general Antonescu face pe această cale un apel la universitarii români să sprijine prin aceste reduceri opera grea de ajutorare a refugiaților, convins că universitarii îl pot înțelege mai ușor decât orice altă categorie de funcționari.

D-sa îi asigură că urmărește să ridice Universitatea și pe universitari, și nu să-i coboare; și o va face îndată ce grelele sarcini și suferințe ale țării îi vor îngădui această acțiune de înălțare a învățământului superior, la rolul ce-l merită în Stat.

Speculanții vor fi pedepsiți cu cea mai mare asprime

Dispozițiile ministerului economiei naționale

Ministerul economiei naționale aduce la cunoștința comercianților și publicului consumator că, față de specula mereu crescândă, este hotărît să aplice cele mai aspre sancțiuni acelora cari nesocotesc dispozițiile legii speculei.

Serviciul de control al prețurilor din ministerul economiei naționale reamintește pe această cale dispozițiile legii:

Cine nu respectă prețurile stabilite de organele publice, cine dosește mărfurile pentru a le vinde la prețuri de speculă, cine refuză vânzarea mărfurilor de generală necesitate, cine nu afișează prețurile, va fi pedepsit cu amendă mergând până la 25.000 lei, cu închiderea prăvăliei și confiscarea mărfii, precum și cu închisoarea.

Delegații ministerului economiei naționale au primit instrucțiuni în vederea aplicării legii cu cea mai strictă severitate.

Totodată se aduce la cunoștința publicului consumator că aprovizionările obișnuite n'au fost și nu sunt vizate de legea speculei și ca atare nu sunt oprite de lege, dacă ele nu sunt făcute în scopul de a le comercializa.

Se recomandă foarte stăruitor publicului de a nu face aprovizionări exagerate, deoarece autoritățile au luat toate măsurile necesare pentru ca piața să nu fie lipsită de principalele articole de consumație.

Cumpărările exagerate duc, în mod fatal, la ridicarea prețurilor și la desorganizarea aprovizionării.

IN BANAT

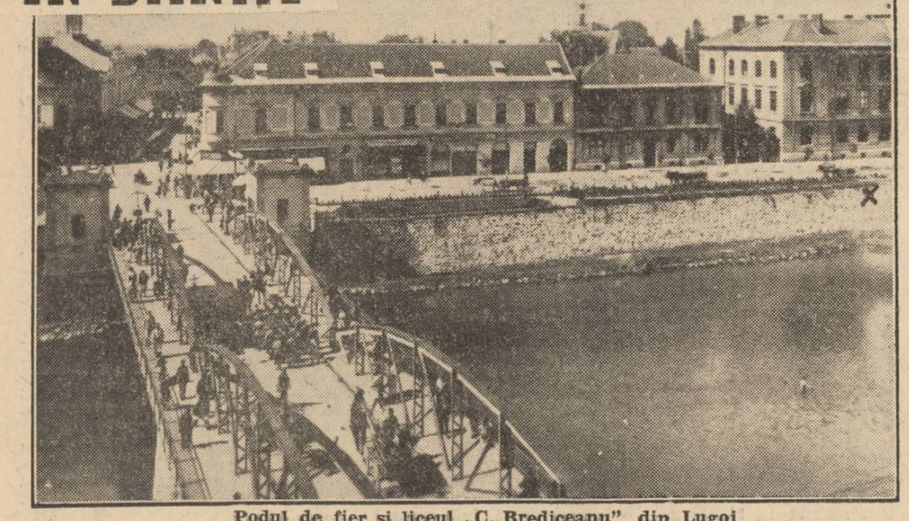

Podul de fier și liceul „C. Brediceanu" din Lugoj

D. ROOSEVELT A CHEMAT LA O CONSFĂTUIRE PE D. HULL

Washington, 25 (Rador).— **Corespondentul agenției DNB comunică:**

Casa Albă comunică cum că președintele Roosevelt, luând cunoștință de informațiile sosite de peste mare, a cerut d-lui Cordell Hull, secretarul Departamentului de stat, să vină spre a conferi cu el.

D. Early, secretarul particular al președintelui Roosevelt, a refuzat să răspundă la întrebarea dacă această hotărire constitue o indicație că situația este critică.

SCRISORI DIN BELGRAD

Poziția Iugoslaviei în evenimentele internaționale

de dr. D. GREGORIC

Belgrad, Octombrie

Așa cum s'a mai întâmplat de câteva ori dela izbucnirea războiului, s'a revărsat iarăși asupra Sud-Estului un val puternic de propagandă.

Iugoslavia, care dela început a fost inundată din partea engleză cu știri neliniștitoare, n'a fost cruțată nici de data aceasta.

Noua orânduire a lucrurilor în spațiul Sud-Est european a adus cu sine faptul că această zonă europeană nu mai poate avea nici un interes pentru planurile strategice engleze. Acuma se poate vedea clar că năzuințele de a creia în Asia Mică o armată franco-engleză nu aveau numai un scop defensiv, armata Weygand urma să ocupe un loc important în planul de război al puterilor din Vest.

Prin iuțeala cu care s'au precipitat evenimentele până la prăbușirea Franței, s'a împiedecat realizarea definitivă a ideii formării armatei din Est. Dacă acest plan ar fi fost realizat înainte de începerea războiului, atunci trebuia să se conteze fără îndoială pe faptul că Balcanii ar fi văzut revărsându-se asupra lui, un front de atac din Est, cu intențiunea de a ataca Germania din direcțiunea aceasta.

Chestiunile se prezintă acum altfel. Weygand, în loc de a conduce această armată din Est, a primit dela guvernul său ordinul să organizeze coloniile franceze contra unor încercări engleze. Din armata din Est n'au mai rămas decât contingentele engleze, deci a dispărut orice pericol din partea aceasta pentru pacea din Balcani.

Prin urmare, propaganda engleză a trebuit să caute altă lozincă. De data aceasta s'a inventat un pretins proect al unei coaliții anglo-sovietice-americană, căreia Bulgaria, Grecia, Iugoslavia și Turcia urmau să-i fie aliați. Prin toate mijloacele ce stau la dispoziția acestei propagande, versiunea acestui proect de alianță a fost infiltrată în opinia publică iugoslavă.

Versiunea a fost, bine înțeles, energic desmințită de locurile competente. Conducerea politicii iugoslave se menține pe punctul de vedere că Iugoslavia, fiind cheia spre Balcani, este puternic ancorată în spațiul central-european. Economicește și politicește, culturală și geografic, soarta Iugoslaviei este legată de realitățile din Europa Centrală.

Iugoslavia a adoptat, încă dela începutul războiului, o neutralitate completă. A refuzat energic orice încercare de a i se da garanții, sau de a face alianțe. Politica Belgradului a fost condusă de interesele naturale ale țării, spre a păstra poporului iugoslav pacea în spațiul său propriu. Pentru a-

(Continuare in pag. 2-a)